

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Комунальний заклад вищої освіти
«КАМ'ЯНСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»
Дніпропетровської обласної ради»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом директора
Кам'янського медичного
коледжу
від 29.08.2019 р. № 181-о

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ
В КАМ'ЯНСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ КОЛЕДЖІ**

Розглянуто і схвалено на засіданні
педагогічної ради Кам'янського
медичного коледжу
Протокол № 1 від 29.08.2019 р.

м. Кам'янське

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про освітню програму в Кам'янському медичному коледжі (далі - Положення) розроблено з урахуванням вимог Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», інструкцій МОН України, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості, виконання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти та інших нормативно - правових актів. Це Положення є нормативним документом Кам'янського медичного коледжу (далі – Коледж) і визначає систему розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду освітньої програми в Коледжі. Положення регулює порядок розроблення, реалізації, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм Коледжу.

Освітня програма – це система освітніх компонентів для освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста (фахового молодшого бакалавра)/бакалавра, яка визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть навчатись за відповідною програмою, перелік навчальних дисциплін та логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі ЄКТС), необхідних для виконання цієї програми, очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач освіти певного рівня.

Освітня програма відповідає вимогам стандарту вищої освіти щодо:

- обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття відповідного ступеня освіти;
- переліку компетентностей випускника;
- нормативного змісту підготовки здобувачів, сформульованого у термінах результатів навчання;
- форм атестації здобувачів освіти;
- вимог до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- вимог професійних стандартів (у разі їх наявності).

1.2. Освітня програма (одна або декілька) може бути розроблена та реалізована Коледжем в межах ліцензованої спеціальності на відповідному рівні освіти.

1.3. Назви освітніх програм повинні мати ознаки (ключові слова) назви відповідної спеціальності (спеціалізації), припускаючи повний збіг або за змістом відповідати цим назвам з урахуванням особливостей реалізації освітніх програм. У назвах освітніх програм також можуть зазначатися назви типів програм підготовки бакалаврів, що передбачені міжнародною стандартною класифікацією освіти, назви професій та професійних назв робіт за Національним класифікатором «Державний класифікатор професій ДКП 003:2010», нових професій, які систематично зустрічаються в оголошеннях роботодавців або існують інші переконливі докази їх існування або попиту на них у майбутньому і для яких здійснюється підготовка фахівців у межах цієї освітньої програми, а також назви спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, які відображені в стандарті (проекті стандарту вищої освіти і є характерними саме для цієї спеціальності.

1.4. Обов'язковим є забезпечення можливості вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти у межах, передбачених відповідною освітньою

програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить: не менше як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та 10% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти.

Освітні програми використовують у разі:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- атестації майбутніх фахівців.

Перелік акредитованих освітніх програм, за якими здійснюється прийом на кожний рівень освіти, наводиться у Правилах прийому для вступу до Кам'янського медичного коледжу.

Основні терміни Положення та їх визначення

Акредитація – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності коледжу за цією програмою на предмет: відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання.

Атестація – встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Гарант освітньої програми – це науково – педагогічний працівник Коледжу, призначений наказом директора для організації та координації діяльності щодо розроблення, реалізації впровадження, моніторингу та перегляду освітньої програми, а також для забезпечення і контролю якості підготовки здобувачів освіти за спеціальністю в межах окремої освітньої програми.

Екзамен – форма перевірки, яка проводиться з метою оцінки знань студентів з навчальних дисциплін, їхнього вміння творчо використовувати набуті знання для вирішення практичних завдань професійного спрямування.

Диференційований залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з певної дисципліни на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань, різних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях, під час практики.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначені

навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

ЄДЕБО – Єдина державна електронна база з питань освіти.

Забезпечення якості освіти – сукупність процедур, що застосовуються на інституційному (внутрішньому) та національному і міжнародному (зовнішньому) рівнях для якісної реалізації освітніх програм і присудження кваліфікацій.

Здобувачі освіти – особи, які навчаються в Коледжі на певному рівні освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти:

інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентності рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної галузі, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку;

спеціальні (фахові, предметні) компетентності – компетентності, що залежать від предметної галузі, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни – навчально-методичний документ, складниками якого є навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, комплексної контрольної роботи, після атестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Ліцензійні умови – Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 347.

Робоча програма навчальної дисципліни – навчально - методичний документ, складниками якого є опис навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, програма, структура (тематичний план) навчальної

дисципліни, теми семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, джерела інформації, критерії оцінювання знань та вмінь студентів.

Національна рамка кваліфікацій (НРК) – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 №509.

Освітній компонент - змістовна навчальна складова освітньої програми (навчальна дисципліна, практики), що повинна мати послідовний чіткий набір результатів навчання, визначені види навчальної діяльності згідно з часом, виділеним в рамках освітньої програми, та відповідні критерії оцінювання.

Освітній процес – інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у закладі вищої освіти (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітня діяльність – діяльність закладів вищої освіти, що провадиться з метою забезпечення здобуття фахової передвищої, вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів освіти та інших осіб.

Освітня програма (освітньо-професійна, освітньо-наукова, освітньо-творча) – система освітніх компонентів на відповідному рівні освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня освіти.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти. Програмні результати навчання за освітньою програмою відображаються в профілі освітньої програми; результати навчання за освітніми компонентами професійної програми відображаються в програмах навчальних дисциплін, практик та інших компонентів освітньої програми.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Ступінь фахової передвищої освіти: це освітньо-професійний ступінь, що здобувається на рівні фахової передвищої освіти і присуджується закладом освіти у результаті успішного виконання здобувачем фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми.

Ступені вищої освіти:

бакалавр – освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується ЗВО у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180–240 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньо-професійної програми для здобуття ступеня

бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра визначається ЗВО. Особа має право здобувати ступінь бакалавра в Коледжі за умови наявності в неї здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст (молодший бакалавр);

Рівні вищої освіти – складові в ієрархічній структурній класифікації вищої освіти, запропонованій у рамках Болонського процесу. У Коледжі підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за освітньо-професійною програмою Сестринська справа спеціальності 223 Медсестринство за

першим (бакалаврським) рівнем, що відповідає шостому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здатність особи вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної освіти та сприяє створенню нових знань.

2. Порядок розроблення та впровадження освітніх програм

2.1. За поданням голови випускової циклової комісії директор наказом призначає гарантів освітніх програм, затверджує склад проектних груп з розробки та постійного розвитку освітніх програм (далі - проектна група). Керівником проектної групи призначається гарант освітньої програми, який у своїх повноваженнях керується вимогами Положення про гаранта освітньої програми та несе відповідальність за якість освітньої програми. До складу проектної групи включаються педагогічні та/або науково-педагогічні працівники, які відповідальні за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти, фахової передвищої освіти і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійним умовам.

2.2. Проектна група здійснює моніторинг, аналізує ситуацію на ринку праці, вивчає потреби суспільства, професійного середовища, вимоги і запити партнерів, випускників освітніх програм відповідної спеціальності (галузі знань) проводить консультації зі здобувачами освіти. Вивчає аналогічні освітні програми у ЗВО України та за кордоном. Обговорює назву та зміст майбутньої освітньої програми на випусковій цикловій комісії із залученням:

- фахівців з інших циклових комісій;
- потенційних роботодавців;
- професіоналів-практиків;
- здобувачів освіти, випускників.

Проектна група визначає перелік компетентностей фахівця, які необхідно розвинути / сформулювати в процесі підготовки за освітньою програмою на основі результатів аналізу, що має складатися з загальних (міжособистісних, системних та інших) відповідно до стандарту вищої освіти (перелік компетентностей випускника за відповідною спеціальністю / освітньою

програмою для відповідного рівня освіти), та фахових компетентностей, що визначають особливості освітньої програми, з урахуванням Національної рамки кваліфікацій; складає Профіль освітньої програми підготовки відповідно до рівня кваліфікацій та з урахуванням типових видів занять здобувачів освіти.

Визначає перелік запланованих результатів навчання (опис того, що здобувач освіти повинен знати, вміти і бути здатним продемонструвати після завершення навчання) за освітньою програмою: загальних - відповідно до стандарту вищої освіти; та спеціальних (фахових, предметних) - відповідно до переліку визначених фахових компетентностей. Для формування Профілю програми обираються програмні результати навчання (кількістю 15-20).

Складає матриці, що надають можливість робочій групі виявити, які компетентності не охоплені повною мірою компонентами освітньої програми, які результати навчання дублюються в різних компонентах освітньої програми тощо; а на цій підставі формує остаточний перелік і зміст компонент освітньої програми.

Профіль програми включає такі елементи:

- титульний аркуш;
- передмова: розробники освітньо-професійної програми; інформація про врахування пропозицій зацікавлених сторін;
- загальна характеристика: повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу; ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу; офіційна назва освітньої програми; тип диплому та обсяг освітньої програми; наявність акредитації; цикл/рівень; передумови; мови викладання; термін дії освітньої програми; інтернет - адреса постійного розміщення опису освітньої програми;
- мета освітньої програми;
- характеристика освітньої програми: предметна область (галузь знань, спеціальність); орієнтація освітньої програми; основний фокус освітньої програми; особливості програми;
- придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання: придатність до працевлаштування; подальше навчання;
- викладання та оцінювання: викладання та навчання; оцінювання;
- програмні компетентності: інтегральна компетентність; загальні компетентності (ЗК); спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК); загальні компетентності, визначені закладом освіти; спеціальні (фахові, предметні) компетентності, визначені закладом освіти;
- програмні результати навчання (ПРН): програмні результати навчання; програмні результати навчання, визначені закладом освіти;
- ресурсне забезпечення реалізації програми: кадрове забезпечення; матеріально-технічне забезпечення; інформаційне та навчально-методичне забезпечення;
- академічна мобільність: національна кредитна мобільність; міжнародна кредитна мобільність; навчання іноземних здобувачів вищої освіти;
- перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність: перелік компонент ОПП; структурно-логічна схема ОПП;
- форма атестації здобувачів освіти.
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- принципи та процедури забезпечення якості освіти;
- моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми;
- публічність інформації про освітню програму;
- запобігання та виявлення академічного плагіату;
- вимоги професійних стандартів.

2.5. Надає проект освітньої програми в доступній формі роботодавцям (стейкхолдерам) для погодження і підтримки введення відповідної освітньої програми.

2.6. Вносить при необхідності зміни в проект та складає освітню програму.

2.7. Керівник проектної групи розробляє обґрунтування проекту освітньої програми, де наводяться переваги введення нової освітньої програми, її особливості та відмінності від діючих в Україні та світі, структурно-логічна схема викладання дисциплін, що забезпечуватимуть досягнення запланованих програмних результатів навчання, та представляє його на засіданні методичної ради Коледжу. На засідання запрошуються члени робочої групи, професіонали-практики, здобувачі освіти, партнери освітніх програм.

На основі ухваленої методичною радою освітньої програми, розробляється проект навчального плану, відбувається його затвердження педагогічною радою Коледжу в установленому порядку.

Навчання за новою освітньою програмою відбувається в межах ліцензійного обсягу, за спеціальністю.

2.8. Керівник проектної групи (гарант освітньої програми), голова випускової циклової комісії відповідають за організацію оприлюднення інформації про нову освітню програму в суспільстві, проведення відповідної профорієнтаційної роботи, прийом на навчання.

3. Порядок моніторингу та удосконалення освітніх програм в процесі їх реалізації

3.1. Моніторинг та удосконалення освітніх програм Коледжу в процесі їх реалізації проводиться з метою забезпечення відповідності встановленим цілям діяльності, а також потребам здобувачів вищої освіти, суспільства в цілому. У результаті такого перегляду відбувається щорічне або за необхідності (поточні зміни у законодавстві); наукові дослідження у певній галузі; інформація) оновлення програм та робочих програм дисциплін, кваліфікаційних екзаменів, практик і, в цілому, удосконалення освітніх програм. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат удосконалення, інформуються всі зацікавлені сторони.

3.2. Моніторинг та удосконалення освітніх програм Коледжу в процесі їх реалізації організовує керівник робочої групи (гарант) із залученням її членів з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг, формування конкурентоспроможних, компетентних фахівців та створення сприятливого й ефективного освітнього середовища для здобувачів освіти.

3.3. Критерії, за якими відбувається моніторинг та удосконалення освітніх програм Коледжу в процесі їх реалізації, формуються як у результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками, партнерами та роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку спеціальностей та потреб суспільства.

3.4. Актуальність освітніх програм визначається такими показниками:

- ступінь оновлюваності освітніх програм, участі роботодавців у розробці та внесенні змін, а також задоволеності здобувачів освіти (випускників), що визначається у т.ч. за результатами анкетувань;
- рівень працевлаштування випускників на момент випуску з Коледжу, що визначається за результатами анкетування;
- участь у міжнародних програмах академічної мобільності;
- рейтинг за оцінками роботодавців або інша відповідна інформація від стейкхолдерів.

3.5. Моніторинг та удосконалення освітніх програм Коледжу в процесі їх реалізації включають визначення:

- змісту освітніх програм за результатами останніх досліджень у відповідній галузі знань з метою забезпечення їх відповідності сучасним вимогам;
- змін потреб суспільства;
- очікувань, потреб та ступеня задоволення здобувачів освіти щодо освітньої програми.

3.6. Освітні програми регулярно переглядаються і удосконалюються робочими групами із залученням здобувачів та інших стейкхолдерів. Зібрана інформація аналізується, освітня програма адаптується для забезпечення її відповідності сучасним вимогам.

3.7. Оновлені освітні програми затверджуються педагогічною радою Коледжу та вводяться в дію наказом директора Коледжу.

3.8. Освітні програми Коледжу переглядаються регулярно, але не рідше одного разу рік.

3.9. Оновлені освітні програми є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності Коледжу, щорічно оприлюднюються на офіційному сайті Коледжу.

4. Порядок відкриття і закриття освітньої програми

4.1. Набір вступників на освітню програму здійснює приймальна комісія Коледжу відповідно до Правил прийому до Кам'янського медичного коледжу. Освітня програма може бути включена до Правил прийому і на неї може бути оголошений набір тільки за умови її затвердження і наявності спеціальності, в рамках якої відкривається ця ОП, в ліцензії Коледжу на здійснення освітньої діяльності. Якщо на освітню програму не здійснено набір вступників у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, проектна група може в подальшому відмовитися від її реалізації, провести модернізацію ОП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, подати план і матеріали модернізації педагогічній раді Коледжу і, в разі схвалення, провести набір на ОП через приймальну комісію Коледжу.

4.2. Освітня програма може бути виключена з переліку ОП, що реалізуються Коледжем з ініціативи:

- директора Коледжу у разі його відмови від її реалізації;
- приймальної комісії в разі відсутності набору вступників на ОП упродовж 2 років;

- у разі перетворення ОП. У такому випадку освітня програма проходить затвердження як нова, а ті, що існували до цього, припиняють набір вступників. Після закінчення навчання останнього курсу вже прийнятих здобувачів вищої освіти, освітню програму виключають з переліку ОП, що реалізуються Коледжем;

4.3 Рішення про виключення освітньої програми з числа ОП, що реалізуються Коледжем, приймає директор Коледжу.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5. 1. Відомості про освітні програми розміщуються на сайті коледжу в розділі «Освітній процес».

5.2. Інформація про ОП вноситься проектною групою до ЄДБО в електронному вигляді.